

[Hartvig Frisch.]

Medlem Hr. Himmelstrup anvender. Men jeg vil gerne prøve paa at gaa det Spørgsmaal efter, saadan at jeg ser paa, hvordan vor Handelsforbindelse med England netop i det sidste Aar 1938 har udviklet sig. Og for at gøre vort særlige Forhold til England ligesom til Tyskland klart, vil jeg gerne fremhæve, at de to Lande har i den Stilling, de har taget over for Danmark som Grundlag for Forhandlingerne, indtaget hvert sit Standpunkt.

Det Standpunkt, som de tyske Forhandlere indtog, var dette at sige til Danmark: I kan importere til os lige saa meget I vil af Landbrugsprodukter, vi føjer blot den Betingelse til, at I skal til Gengæld tage saa og saa stort et Beløb af Vareimport fra Tyskland — og vi ved, hvad der er knyttet for særlige Betingelser til dette Beløb. Det engelske Forhandlingsstandpunkt har fra Begyndelsen været et andet. Englænderne sagde som saa: Vi maa over for visse Varer — og det er her Flæsket, det drejer sig om — kontingenter, vi maa over for andre, Smørret, lægge en Afgift, men vi lukker ikke vort Marked af; men til Gengæld paalægger vi Danmark en Forpligtelse til at gøre sine Indkøb i England paa en saadan Maade, at det bliver forsvarligt set fra et engelsk Interessesynpunkt. Jeg vil benævne det tydeligt en „gentlemen's agreement“. Den har den Karakter, at under Forhandlingerne mellem de to Parter i denne „gentlemen's agreement“ vil England stadig se nøje efter, om man fra Danmarks Side paa loyal Maade opretholder en passende Stigning og Fordeling og Proportionalitet i Indkøbene fra England.

Jeg vil gerne gøre et Sidespring og stille det Spørgsmaal til det høje Ting her: Hvad, hvis England havde taget en anden Forhandlingsstilling over for Danmark? Hvis England havde indtaget den taktiske Stilling, som Tyskland indtog: I kan indføre, hvad som helst I vil af Landbrugsprodukter til dette Land, vi sætter blot den Betingelse, at jeres Indførsel skal svare til — jeg vil ikke sige Forholdet 1 til 1, men jeg vil sige, skal svare i et ganske bestemt Forhold til det, vi indfører til jeres Land; vi sætter ingen Grænse, men vi forlanger et bestemt Forhold. Saa skulde vi have set, hvorledes den danske Venstre og det danske Landbrug med samtlige sine Organisationer, stillet over for en saadan taktisk Holdning under Forhandlingerne, vilde vælte hele Ansvaret over paa Regeringen. Og England kunde

jo sige: Vi vil ikke hindre Indførsel til vort Land, men forlanger det og det bestemte opfyldt for hver Ting, I udfører til os.

Nu har Forholdet været det, at de to Lande, vore to Hovedkunder, har indtaget hver sin Stilling. Det har bevirket, at hele Venstre har taget Bind for Øjnene. Lad nu gaa, for det er et politisk Parti. Men hvad der forbavser meget mere er, at en stor Del af Landbrugets Erhvervsorganisationer helt har taget Bind for Øjnene med Hensyn til, at der selvfølgelig eksisterer en modsat Side, en Forpligtelse med Hensyn til Danmarks Indkøb fra England, og den er meget nær vævet sammen med Spørgsmaalet om, hvor meget vi kan importere fra Tyskland uden at krænke de loyale Forpligtelser, der paahviler os over for England.

Og der har jeg gerne villet se, hvordan Forholdet har udviklet sig siden 1938. Jeg kan henvise til, at alle Medlemmer har modtaget fra Dansk-Engelsk Selskab en ganske interessant Oversigt over hele den engelske Udenrigsomsætning med en Række Lande. Her finder man paa en af de allerførste Sider en Opgørelse, som viser, at medens Danmark i 1937 købte for 16,88 Mill. Pund i England, saa var dette Tal i 1938 sunket til 15,78 Mill. Pund, det vil sige, der er et Minus paa 1,1 Mill. Pund, hvilket med den Kurs vi har, betyder — jeg tager et rundt Tal —, at ca. 24 Mill. danske Kroner er i Manko i Forhold til, hvad vi importerede for fra England i 1937.

Men jeg vil gerne stille Spørgsmaalet videre: Hvordan er det med vor Eksport til England? Hvordan har den forholdt sig, naar man sammenligner de to Aar? Det findes et Par Sider længere henne i det samme blandt Medlemmerne omdelte Hæfte. Det viser sig dér efter Opgørelsen, at medens Eksporten i Mill. Pund i 1937 var 31,66, saa er den i 1938 steget til 33,54 Mill. Vi har altsaa en Manko paa 1,1 Mill. Pund paa den ene Side og en Stigning paa nær 2 Mill. Pund i det, vi har eksporteret til England.

Nu spørger jeg: Tror nu virkelig ærede Medlemmer, naar Situationen i 1938 har udviklet sig saadan, at det saa er et gunstigt Tidspunkt, specielt for det danske Landbrug, til at stille en Agitation op paa, at der maa være en Margin, og vi behøver ikke, saadan som den højtærede Udenrigsminister siger, at tage Hensyn til England, det er kun Skræmmebilleder, man prøver at stille op for os? Hvis jeg var engelsk Forhandler og stod med disse